Midterm Review
Actieplan Kinderen Veilig

Inhoudsopgave

Inleiding

Kindermishandeling is een vorm van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Onder geweld in afhankelijkheidsrelaties verstaan we alle vormen van geweld dat voorkomt in huiselijke kring, in professionele setting en in de vrijwilligerssector; geweld dat zich kenmerkt door de afhankelijke positie van het slachtoffer tegenover de dader. Kinderen zijn het meest kwetsbaar omdat ze in veel opzichten afhankelijk zijn van anderen.

In Nederland zijn naar schatting bijna 119.000 kinderen jaarlijks slachtoffer van mishandeling. Dat zijn er 119.000 te veel. De ambitie van het kabinet is het aantal slachtoffers te verminderen, dat als kindermishandeling gesignaleerd wordt de mishandeling snel stopt, slachtoffers kunnen rekenen op snelle en adequate hulp en daders worden aangepakt. Het doel is dat kinderen (weer) veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen.

In 2012 is de uitvoering van het Actieplan Kinderen Veilig gestart. De looptijd van het Actieplan Kinderen Veilig is vijf jaar. We leven echter in een snel veranderende wereld. Om hier flexibel op te kunnen reageren houden we nu, zoals ook in het actieplan destijds aangekondigd, halverwege de looptijd een midterm review en formuleren we deels nieuwe acties die geweld tegen kinderen tegengaan.

We hebben in gesprek met veldpartijen, op basis van de inbreng van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik (hierna: de Taskforce) en rapporten van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen (NRM)[1] en de Kinderombudsman[2] een beeld gevormd welke accenten er voor de komende jaren gelegd moeten worden. In deze midterm review gaan we hierop in. Maar eerst blikken we kort terug.

1. Terugblik

Het actieplan 'Kinderen Veilig' (2012 – 2016) is de opvolger van het actieplan 'Kinderen Veilig Thuis' (2008-2010) en daarmee het tweede actieplan van de rijksoverheid. Het bestrijden van kindermishandeling vraagt om structurele aandacht en een lange termijn aanpak. In de achtereenvolgende actieplannen zijn vier doelen geformuleerd: voorkomen, signaleren, stoppen en het beperken van de schadelijke gevolgen.

In het actieplan 'Kinderen Veilig' zijn 25 acties opgenomen. De Taskforce heeft elk half jaar over de uitvoering van de acties uit het Actieplan gerapporteerd en aanbevelingen gedaan[3]. Het merendeel van de acties is afgerond en de overige acties zijn in uitvoering. De aanbevelingen van de Taskforce hebben er onder meer toe geleid dat de samenhang van de acties met de doelen en resultaten goed in kaart is gebracht.

Er is de afgelopen jaren veel gebeurd aan landelijke kaderstelling binnen de rijksbrede aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. De wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is voor een brede groep professionals vanaf 1 juli 2013 van kracht. Er zijn veel instrumenten en richtlijnen ontwikkeld voor professionals om beter te kunnen signaleren en te kunnen handelen en in meer opleidingen wordt aandacht gegeven aan kindermishandeling.

---

[1] NRM, 'Op goede grond. De aanpak van seksueel geweld tegen kinderen', 2014
[2] Kinderombudsman, 'Preventie van kindermishandeling. Van papier naar werkelijkheid', 2014
[3] www.taskforcekinderenveilig.nl

We zien dat de signalering van kindermishandeling duidelijk is toegenomen, de samenleving is alerter geworden. Het aantal contacten met het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) is ten opzichte van vorig jaar weer licht gestegen. In 2013 is bijna 47.000 maal advies gevraagd aan het AMK ten opzichte van ruim 45.800 in 2012, en zijn bijna 19.800 onderzoeken verricht ten opzichte van ruim 19.400 in 2012[4]. Over de afgelopen tien jaar is het aantal contacten verdubbeld. Dankzij de toenemende aandacht voor kindermishandeling in de strafrechtketen is ook de instroom bij het Openbaar Ministerie (OM) van huiselijk geweld zaken waar kinderen het slachtoffer waren toegenomen. In 2013 stroomden 740 zaken in bij het OM ten opzichte van 535 zaken in 2012.

De uitvoering van het actieplan Kinderen Veilig is nog in volle gang. Omdat we slechts halverwege het actieplan zijn, is het nog te vroeg om de effecten van alle acties te merken. Dit zal de komende jaren zichtbaar moeten worden. In 2016 wordt bijvoorbeeld het prevalentie-onderzoek kindermishandeling en geweld in huiselijke kring opgeleverd.

Door de Taskforce is casusonderzoek verricht in een aantal regio's (Amsterdam en Noord-Nederland). Uit dit onderzoek en uit gesprekken met professionals komt naar voren dat het toepassen van het beschikbare instrumentarium in de praktijk niet ten volle gebeurt en dat zich belemmeringen voordoen, bijvoorbeeld als het gaat om informatie-uitwisseling. Ook moet de samenwerking tussen de medische sector, de hulpverlening en de strafrechtketen beter. Daarnaast is nog te veel sprake van handelingsverlegenheid bij professionals waardoor het te lang duurt voordat actie wordt ondernomen. En als er aangifte wordt gedaan bij de politie, leidt dit veelal niet tot een veroordeling, onder meer door de complexiteit van de bewijsvoering.

Twee belangrijke verbeterpunten liggen dan ook in de *samenwerking tussen partijen* rondom het gezin en het *doorbreken van de handelingsverlegenheid* van professionals. Om handelingsverlegenheid te doorbreken is de laatste jaren veel geïnvesteerd in het vergroten van kennis bij de professional en het ontwikkelen van instrumenten die hij of zij kan gebruiken. De professional is zodoende beter toegerust. Toch blijkt in de praktijk dat het bespreekbaar maken van kindermishandeling nog steeds op barrières stuit, omdat het een moeilijk onderwerp is om aan de orde te stellen. Terwijl professionals ook aangeven dat als zorgen over het kind eenmaal op tafel komen, veel ouders en kinderen bereidwillig zijn om problemen te kunnen bespreken.

De landelijke kaders zijn een basisvoorwaarde voor een stevige aanpak om kindermishandeling te bestrijden. Maar het is nu tijd om de focus te verleggen: zorgen dat we in Nederland kindermishandeling adequaat bestrijden met in de komende jaren de nadruk op het verbeteren van de samenwerking, het verdiepen van kennis (waar nodig) en het wegnemen van het taboe op handelen bij kindermishandeling. Daarvoor richten we het vizier op de praktijk en op de nieuwe rol van de gemeenten.

---

[4] Jeugdzorg Nederland, 'AMK in cijfers 2013', 2014

2. Visie op het programma voor 2015 – 2016

De aanpak van kindermishandeling is een gezamenlijke opgave van de overheid, de professionals en de samenleving. Het werkt alleen als niemand wegkijkt, als professionals op lokaal niveau samenwerken, als informatie die gedeeld mag worden ook gedeeld wordt, als de financiering goed geregeld is en professionals (vroegtijdig) signaleren en actie ondernemen. Niets doen bij vermoedens van kindermishandeling is geen optie. De norm is duidelijk: elk mishandeld kind is één te veel.

Daarom is en blijft de ambitie van het kabinet het terugdringen van het aantal slachtoffers van kindermishandeling. En daar waar sprake is van kindermishandeling, dit vroegtijdig te signaleren en een halt toe te roepen door middel van een integrale aanpak waarbij het belang van het kind centraal staat.

De midterm review is op een bijzonder moment. We staan aan de vooravond van de inwerkingtreding van de Jeugdwet. Met de decentralisatie van de jeugdhulp en jeugdbescherming worden de mogelijkheden van gemeenten veel groter om de bestrijding van kindermishandeling te versterken. Dat biedt veel kansen om de aanpak effectiever te maken. De gemeente kan vanuit haar regierol maatwerk leveren om het kind een veilige omgeving te bieden en de problemen aan te pakken. Een belangrijke sleutel die de gemeente in handen heeft ligt in een goede samenwerking rondom en in overleg met het gezin. Dit is van groot belang voor de meest kwetsbare groepen kinderen, kinderen die mishandeld worden.

De decentralisatie vraagt om een kanteling van de rol van het rijk. De ambitie van het rijk blijft onverlet, maar de rol wordt voor een belangrijk deel anders. Een aantal acties worden landelijk ingezet, maar meer en meer gaat de aandacht uit naar het ondersteunen van de werkwijze in de lokale en regionale praktijk. De VNG is hiervoor het aanspreekpunt. De gemeente is het best op de hoogte van wat er speelt in de wijken en kan daardoor goed inschatten waar behoefte aan is. Daarbij is het streven om de aanpak te optimaliseren en knelpunten die zich voordoen weg te nemen. Hiervoor kan een beroep worden gedaan op het rijk.

De Taskforce heeft opgeroepen tot een breed gedragen programmatische aanpak om richting alle partijen de urgentie en het belang van het tegengaan van kindermishandeling uit te dragen en om de samenhang over alle domeinen heen te bewaken. De drie departementen (VWS, VenJ en OCW) geven gehoor aan deze oproep en slaan samen met de VNG de handen ineen om vorm te geven aan de brede samenwerking. Ook worden andere partners benaderd die een belangrijke rol vervullen in de aanpak van kindermishandeling om de brede samenwerking gestalte te geven. Bijvoorbeeld NGO's zoals de Augeo Foundation of partijen met veel kennis zoals het Nederlands Jeugdinstituut.

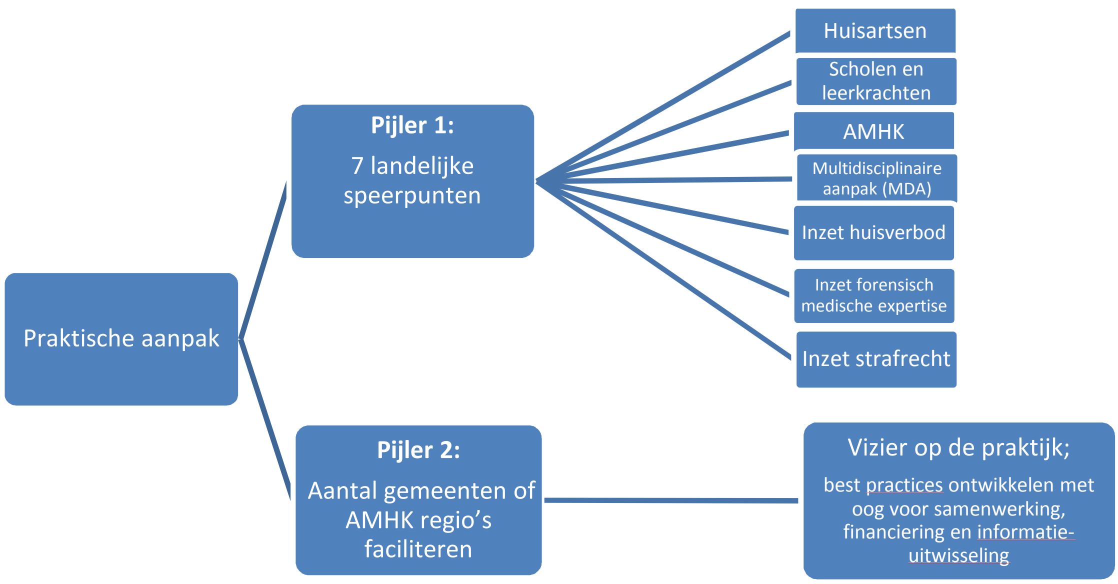
3. Programma aanpak kindermishandeling 2015 - 2016

Het programma voor 2015 en 2016 bevat drie onderdelen:

- de praktische aanpak (paragraaf 3.1);
- de lopende activiteiten (paragraaf 3.2);
- meer zicht op effecten van de aanpak kindermishandeling (paragraaf 3.3).

Het programma betreft de tweede helft van de uitvoering van het Actieplan dat tot eind 2016 duurt. In 2016 zal het kabinet in overleg met de Taskforce en de VNG zich beraden op een vervolg.

3.1 Praktische aanpak

Zeven landelijke speerpunten

In 2015 en 2016 willen we een extra impuls geven aan de daadwerkelijke uitvoering van de aanpak van kindermishandeling in de praktijk. Dat doen we door ons te richten op twee pijlers (zie bovenstaand figuur). De eerste pijler bevat zeven speerpunten waarbij het doel is zichtbare resultaten te realiseren in het handelen van professionals, gericht op het verbeteren van samenwerking of door professionals te ondersteunen met kennis en instrumenten zodat ze weten hoe te handelen. Zoals gezegd zijn deze speerpunten gebaseerd op gesprekken met veldpartijen, NGO's en aanbevelingen van de Taskforce.

Preventie en (vroeg)signalering zijn belangrijk om het aantal slachtoffers te verminderen en het risico op ernstig trauma zo veel mogelijk te beperken. Professionals die hierin een belangrijke rol hebben zijn huisartsen en leerkrachten. Huisartsen zijn beroepsmatig gericht op een gezonde ontwikkeling van kinderen. Wij richten ons in het programma 2015 - 2016 extra op huisartsen omdat zij vanuit de eerstelijns zorg in staat zijn om vroegtijdig signalen op te pikken en door te verwijzen naar hulp. De beroepsorganisaties van huisartsen en de Augeo Foundation[5] hebben hier nadrukkelijk aandacht voor gevraagd en willen hierin investeren.

[5] Augeo Foundation is een particulier initiatief dat zich inzet voor een veilige leef- en ontwikkelingsomgeving voor kinderen.

Daarnaast zijn leerkrachten belangrijke signaleerders; leerkrachten zien bijna alle kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 18 jaar gedurende een langere tijd. Uit een jeugdpanel-onderzoek van de Nationale jeugdraad komt naar voren dat kinderen de leraar als belangrijk persoon zien om in vertrouwen te nemen bij kindermishandeling. De decentralisatie van jeugdhulp en de invoering van passend onderwijs is een opmaat naar intensievere samenwerking tussen jeugdhulpverleners en onderwijspersoneel. Deze samenwerking biedt een goede mogelijkheid om de aandacht op kindermishandeling te vestigen. Scholen en leerkrachten zijn met name belangrijk om verwaarlozing vroegtijdig te signaleren en hierop te acteren. De grootste groep slachtoffers van kindermishandeling betreft namelijk slachtoffers van verwaarlozing.[6] [7]

In pijler 2 (faciliteren van een aantal (samenwerkende) gemeenten) wordt breder gekeken welke inzet wordt verricht voor preventie en vroegsignalering in de betrokken (samenwerkende) gemeenten, hoe wordt omgegaan met risicogezinnen en hoe professionals van de kraamzorg, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, medische zorg en scholen betrokken zijn.

Zoals gezegd vraagt de decentralisatie om een kanteling van de rol van het rijk. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanpak kindermishandeling, het rijk wil de gemeenten ondersteunen in deze belangrijke rol. De VNG heeft hierin het voortouw. In overleg met de VNG zijn twee speerpunten gekozen die de samenwerking op lokaal niveau moeten verbeteren: zorgen dat het Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) een bekend gezicht is voor professionals in het werkveld, en zorgen dat er een landelijk dekkend netwerk van een multidisciplinaire werkwijze is.

In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in de inzet van forensisch-medische expertise bij het duiden van letsel om zodoende eerder te kunnen vaststellen of al dan niet sprake is van kindermishandeling. Dit heeft onder meer geleid tot het opstellen van een stroomschema en aanvullende afspraken. Om te zorgen dat deze afspraken in de praktijk op lokale schaal gaan werken, wordt de komende twee jaar de implementatie gevolgd en ondersteund.

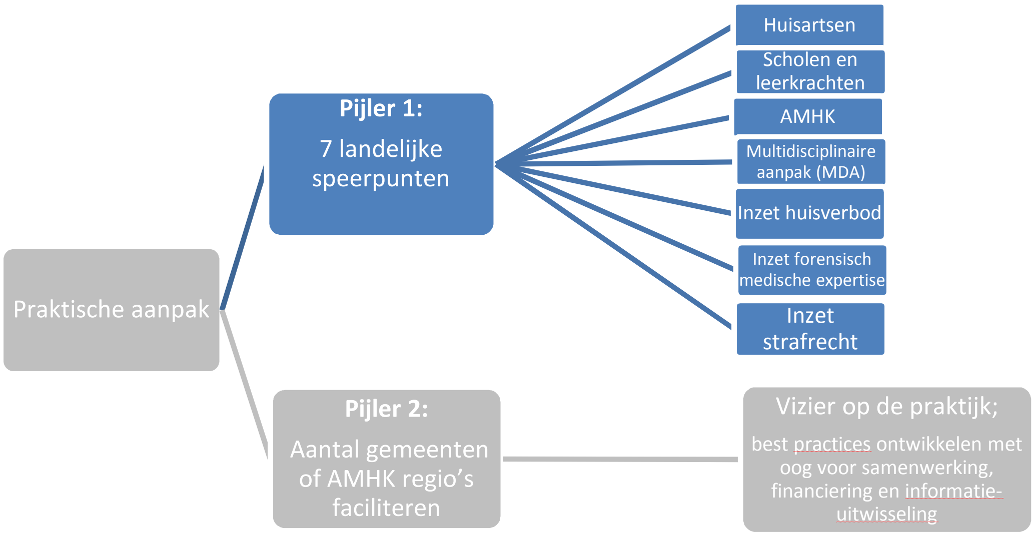
We richten ons ook op de politie en het OM omdat zij naast een signalerende rol, de aanpak van kindermishandeling versterken door opsporing en vervolging van de pleger. De aanpak van de pleger staat hierbij niet op zichzelf maar dient ter ondersteuning van een structureel veilige omgeving voor het kind. Ten slotte willen we de inzet en effectiviteit van het huisverbod als middel om kindermishandeling te kunnen stoppen verkennen en vergroten. Het huisverbod kan namelijk naast de al bestaande mogelijkheden in het civielrecht en het strafrecht een waardevolle aanvulling zijn als instrument. Met het huisverbod wordt de pleger van kindermishandeling tijdelijk de toegang tot het huis ontzegd zodat hulpverlening voor het kind en het gezin op gang gebracht kan worden. Omdat de kennis over de toepasbaarheid en effectiviteit van het huisverbod bij kindermishandeling nog gering is (het huisverbod is tot nu toe voornamelijk ingezet bij partnergeweld), en daar nog veel winst valt te behalen, zetten we in 2015 en 2016 extra in op de kennis over en herkenbaarheid van het huisverbod.

---

6 Zie ook Jeugdzorg Nederland, 'AMK in cijfers 2013', 2014

7 Bij motie Bergkamp (31015 nr 87 van 2013) is het kabinet verzocht bij verdere beleidsontwikkeling inzake kindermishandeling specifiek aandacht te hebben voor slachtoffers van verwaarlozing. In voorbereiding op de midterm review zijn hiervoor met professionals gesprekken gevoerd n.a.v. het essay over kernbegrippen in de aanpak kindermishandeling (bijlage bij Voortgangsrapportage GIA van 16 dec 2013). Daaruit kwam naar voren dat men het belangrijk vindt verwaarlozing als (meest voorkomende) vorm van kindermishandeling te zien en hier naar te handelen door te kiezen voor een niet-vrijblijvende aanpak. De meldcode is van toepassing. Echter hebben professionals de ervaring dat zij bij gespreksvoering met ouders meer baat hebben bij het bespreekbaar maken van de zorgen over de ontwikkeling van een kind dan de zorgen te benoemen als kindermishandeling. Deze aanpak sluit aan bij de acties gericht op de onderwijssector.

Pijler 1: Zeven landelijke speerpunten

Huisartsen

Doel	Huisartsen signaleren beter kindermishandeling en ondernemen actie om kinderen te helpen
Resultaat	Een Publiek Private Samenwerking (PPS) op het gebied van kindermishandeling tussen NHG/LHV/InEen, Augeo Foundation en het Ministerie van VWS, resulterend in concrete verbeteringen en tools voor huisartsen die hen ondersteunen bij het beter kunnen signaleren en organiseren van tijdige passende hulp. Onderzoek naar gebruik van de meldcode door (huis)artsen.
Indicator	In de PPS worden indicatoren opgenomen op het gebied van samenwerkingsrelatie met het AMHK, de regionale verankering van de LESA (Landelijke Eerstelijns SamenwerkingsAfspraken), het gebruik van de Alert en het percentage geschoolde en geïnformeerde artsen. Aantal adviesvragen en meldingen bij het AMHK
Stappen	Begin 2015 formele bekrachtiging PPS met resultaten en impactdoelstellingen. Uitvoering van de afspraken conform de PPS in 2015 en 2016. Februari 2015 onderzoeksvoorstel door ministerie van VWS in samenwerking met KNMG om zicht te krijgen op gebruik van de meldcode door (huis)artsen. Eerste helft van 2015 uitvoering van het onderzoek.

Huisartsen spelen, samen met andere zorgverleners en het onderwijs, een sleutelrol als het gaat om herkennen van signalen van kindermishandeling. Over 2013 waren ongeveer 2,7% van de adviesvragen en 1,6% van de meldingen voor onderzoek bij het AMK afkomstig van huisartsen. Onbekend is hoeveel kinderen die bij de huisarts komen slachtoffer zijn van kindermishandeling en hoeveel huisartsen dit signaleren in de dagelijkse praktijk. Om zicht te krijgen op de wijze waarop (huis)artsen omgaan met het gebruik van de meldcode, wordt in de eerste helft van 2015 een onderzoek verricht. Uitkomsten hiervan worden,

indien nodig en mogelijk, meegenomen bij de uitwerking en implementatie van de onderdelen van de PPS.

De huisartsenorganisaties (NHG, LHV, InEen), Augeo Foundation en het ministerie VWS verwachten dat met een aantal verbeteringen in de huisartsenpraktijk, huisartsen beter in staat zijn om te signaleren en actie te ondernemen. Deze verbeteringen betreffen:

- aanpassing van de bestaande landelijke samenwerkingsafspraken (LESA) met relevante partners waaronder afspraken met de AMHK's naar aanleiding van invoering van de kindcheck en decentralisatie jeugdhulp;
- het inbouwen van een digitale ALERT-module binnen de bestaande digitale huisartsensystemen zodat de huisarts automatisch geattendeerd wordt op de mogelijkheid van kindermishandeling als bij een consult ouderlijke risicofactoren in het dossier worden ingevoerd;
- scholing: beschikbare e-learning wordt geactualiseerd
- aanpassing van de praktijkwijzer kwaliteit en veiligheid op het thema kindermishandeling alsmede actualisering van publieksvoorlichting thuisarts.nl
- een communicatiestrategie alsmede een implementatieplan voorzien van monitoring en tussentijdse evaluatie.

In de PPS worden de impactdoelstellingen met de genoemde partijen vastgelegd.

Scholen en leerkrachten

Doel	Leerkrachten signaleren kindermishandeling en scholen kunnen snel en adequaat handelen (zo nodig hulp organiseren of een melding laten doen)
Resultaat	Uitwerking van de werkagenda 2015 'Verbinding passend onderwijs en jeugdhulp' op het onderdeel integraal preventief werken in en om de school in december 2014 In het Onderwijsverslag 2013/2014 van de Onderwijsinspectie wordt een rapportage meegenomen over de aanwezigheid en inhoud van een meldcode en de mate waarin onderwijspersoneel op het gebruik daarvan is voorbereid. Deze monitoring zal ook in het daarop volgende schooljaar plaatsvinden.
Indicator	Aantallen adviesgesprekken vanuit het onderwijs met het AM(H)K. Percentage scholen dat onderwijspersoneel op het gebruik van een meldcode heeft voorbereid.
Stappen	1. Vaststelling werkagenda november 2014. 2. Uitwerking van de werkagenda met te ondernemen acties in overleg met sectororganisaties en VNG in december 2014Start van de activiteiten uit de werkagenda vanaf 1 januari 2015 3. Op basis van representatieve steekproeven brengt de Onderwijsinspectie de stand van zaken in kaart in schooljaren 2013/2014 en 2014/2015.

Omdat bijna alle kinderen naar school gaan, is de school een belangrijke vindplaats voor signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Kerntaak voor scholen in het primair en voortgezet onderwijs is kinderen kwalitatief goed onderwijs geven. Daaronder zijn ook kinderen waar leerkrachten zich zorgen over maken of waar ze een 'niet pluis' gevoel bij hebben. Dit kan uiteenlopende oorzaken en problematiek betreffen en dus ook om kindermishandeling gaan. Bij een vermoeden van kindermishandeling is nu de verplichte meldcode van kracht. Leerkrachten en andere betrokkenen moeten geschoold zijn zodat zij signalen kunnen herkennen en weten hoe te handelen volgens de stappen van de meldcode. Voorwaarde voor leerkrachten en docenten om in actie te komen, is dat zij voldoende geëquipeerd zijn om te signaleren en dat ze weten waar ze met hun zorgen terecht kunnen (binnen school en in aansluiting op buitenschoolse zorgstructuren). Snel en adequaat handelen bij kindermishandeling staat of valt bij een goede implementatie van de

Wet verplichte meldcode in een school èn goede aansluiting op de lokale ondersteuningsstructuur. Veel scholen werken met een multidisciplinair ondersteuningsteam (MDO, zorgteam of ZAT). Hierin maken professionals uit de schoolondersteuningsstructuur samen met partners van jeugdhulp een integrale beoordeling op basis van de signalen en spreken af welke vervolgaanpak nodig is.

In 2015 komen meer kansen voor de samenwerking tussen scholen en gemeenten om de ondersteuning van kinderen beter toe te snijden op wat een kind en gezin nodig heeft en de aansluiting tussen school en ondersteuning en jeugdhulp te verbeteren. Gemeenten en samenwerkingsverbanden van scholen hebben hiervoor nieuwe taken en bevoegdheden gekregen. Nu de jeugdzorg na 2015 letterlijk ' in en om de hoek' van de scholen wordt vormgegeven, is het belangrijk dat een lokale ondersteuningsstructuur om het onderwijs georganiseerd is zodat bij signalen snel en adequaat gehandeld kan worden.
In de gezamenlijke werkagenda passend onderwijs, jeugdzorg en participatie 2015 van het ministerie van OCW, VWS en SZW, VNG, PO-Raad, VO-Raad, MBO-raad is 'Integraal en preventief werken in en om de school' een van de prioritaire thema´s die worden uitgewerkt. Hierin is het signaleren van kindermishandeling en het organiseren van de ondersteuningsstructuur een belangrijk onderdeel. In dit kader wordt gezorgd voor een optimale inbedding van de meldcode binnen de zorgstructuren en een effectieve lijn met lokale jeugdhulp of wijkteams zodat bij vermoedens van kindermishandeling snel en adequaat gehandeld kan worden.

Het functioneren van de meldcode is opgenomen in het reguliere toezicht op onderwijsinstellingen door de Onderwijsinspectie. De intensiteit daarvan wordt in enkele stappen opgevoerd. Sinds 2014 wordt de meldcode aan de orde gesteld in de gesprekken met schoolbesturen. Daarbij wordt nagegaan of invoering en functioneren voldoende aandacht krijgen en zo nodig wordt gewezen op het belang daarvan.

Daarnaast wordt in het eerstkomende Onderwijsverslag (voorjaar 2015) gerapporteerd over de stand van zaken in schooljaar 2013/2014, onder meer over de aanwezigheid en inhoud van een meldcode, en de mate waarin onderwijspersoneel op het gebruik daarvan is voorbereid. Onderzoek daarnaar is nu in uitvoering. Deze monitoring zal ook in het daarop volgende schooljaar plaatsvinden.

Daarnaast zal de onderwijsinspectie met ingang van schooljaar 2015/16 overgaan tot actieve handhaving van de wettelijke eisen. Waar van toepassing worden eventuele tekortkomingen vastgesteld en gerichte opdracht gegeven tot verbetering en toegezien op de realisering daarvan. Overigens wordt reeds nu in meldingen bij Vertrouwensinspecteurs wanneer daarvoor aanleiding is, toepassing van de meldcode gericht bevorderd.

Samenwerking Veilig Thuis met politie, OM en het lokale veld

Doel	Verbetering samenwerking tussen Veilig Thuis en professionals (waaronder ook politie en OM) die met kinderen werken zodat vroegtijdig signalen worden gewogen en zo nodig actie ondernomen.
Resultaat	In 2016 is het aantal adviesaanvragen en meldingen vanuit scholen en huisartsen toegenomen. Veilig Thuis voert overleg met de politie over alle meldingen waarvoor dat relevant is.
Indicator	Aantal adviesaanvragen en meldingen bij Veilig Thuis door scholen, huisartsen en kinderopvang
Stappen	1. Bijeenkomsten met de lokale partners om onbekendheid met Veiig Thuis en de werkwijze weg te nemen. 2. Het ondersteuningsprogramma Veilig Thuis ontwikkelt in overleg met politie en OM een monitor om de samenwerking te volgen.

Met de samenvoeging van het AMK met het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) tot Veilig Thuis wordt huiselijk geweld en kindermishandeling in samenhang aangepakt. Dit is belangrijk omdat een kind altijd te kampen heeft met de gevolgen van geweld in huiselijke kring, of het nu zelf mishandeld wordt of getuige is van geweld tussen ouders. En ouders zijn altijd onderdeel van de oplossing, of ze nu getuige zijn of pleger van kindermishandeling.

Professionals kunnen bij vermoedens van kindermishandeling en huiselijk geweld terecht bij Veilig Thuis, oftewel het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (vanaf 1 januari 2015, voorheen AMK). Verschillende professionals die vroegtijdig kunnen signaleren, zoals leerkrachten, huisartsen, medewerkers van kinderopvang, geven aan dat zij een drempel ervaren om contact op te nemen met het AMK. Dit komt voort uit de onbekendheid met (mensen en de werkwijze van) het huidige AMK en de onbekendheid met de gevolgen voor het gezin. En, als er eerder wel contact is geweest, is niet altijd duidelijk voor de professional wat de vervolgaanpak is van het AMK en worden zij onvoldoende op de hoogte gehouden van de vervolgstappen. Andersom geven professionals in het AMK aan dat ze te laat worden ingeschakeld waardoor een signaal snel aanleiding is om onderzoek in te stellen.

In het protocol meldingen tussen AMK en politie (2013) en in het model Handelingsprotocol AMHK (2015) zijn globale samenwerkingsafspraken gemaakt tussen politie en Veilig Thuis. Deze afspraken worden in 2015 uitgewerkt, geactualiseerd en gemonitord.
Voor de politie geldt dat in het werkproces (vroegsignalering en doorverwijzing) is opgenomen dat er contact wordt gezocht met Veilig Thuis in situatie van een zorgmelding.

Doorontwikkeling multidisciplinaire aanpak

Doel	Jeugdhulpverleners, jeugdbeschermers, (kinder)artsen en agenten werken in complexe gevallen van kindermishandeling zodanig samen dat er een gezamenlijke aanpak is die zich richt op het gezinssysteem, waardoor problemen voor het kind en het gezin effectiever en sneller worden aangepakt.
Resultaat	Een landelijk dekkende infrastructuur voor een multidisciplinaire aanpak waarbij de 26 Veilig Thuis organisaties schakelpunten zijn. Een 'stappenplan' over informatiedeling bij signalen van kindermishandeling bestemd voor intersectorale samenwerking.
Indicator	Het aantal AMHK's dat betrokken is bij een vorm van multidisciplinaire samenwerking waarin de ontwikkelde criteria voor een multidisciplinaire aanpak gelden als uitgangspunt.
Stappen	1. In het ondersteuningsprogramma AMHK van de VNG worden de werkzaamheden uitgevoerd die moeten leiden tot een landelijk dekkende infrastructuur van een multidisciplinaire aanpak. 2. Een overzicht van de Veilig Thuis-regio's die al werken met een multidisciplinaire aanpak en een beschrijving van die aanpak, specifiek gericht op kindermishandeling. 3. Een model voor gemeenten om in hun regio te komen tot een multidisciplinaire aanpak huiselijk geweld, seksueel geweld en kindermishandeling, die aansluit op een landelijke of bovenregionale infrastructuur. 4. In het kader van informatiedeling is eind 2014 een analyse van de uitspraken van het tuchtcollege van de afgelopen drie jaar gemaakt; 5. Het 'stappenplan' informatiedeling voor intersectorale samenwerking wordt opgepakt door de ministeries van VenJ en VWS. Hierbij wordt een relatie gelegd met activiteiten rondom informatiedeling in het sociaal domein (3D).

Een mishandeld kind wordt pas goed geholpen als de expertise van iedere professional die betrokken is bij de problematiek adequaat en in samenhang wordt ingezet met als doel het kind op een kindvriendelijke manier snel en voldoende hulp te bieden. Er zijn de afgelopen jaren verschillenden initiatieven ontplooid voor een dergelijk multidisciplinaire aanpak.[8] Vanuit de invalshoeken van jeugdhulp, jeugdbescherming, medische zorg en strafrecht wordt een probleemanalyse gemaakt en een behandelplan opgesteld.
De VNG neemt het initiatief om samen met gemeenten en betrokken partijen uit de zorg en strafrechtketen te komen tot een landelijk dekkende infrastructuur van multidisciplinaire initiatieven voor kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel geweld. Het streven van de VNG is gemeenten houvast te bieden in hoe zij het beste te werk kunnen gaan en aan te geven aan welke eisen een multidisciplinaire aanpak (minimaal) moet voldoen. Omdat de AMHK's een onmisbare partij zijn in de multidisciplinaire aanpak, wordt de ondersteuning van gemeenten ondergebracht in het ondersteuningsprogramma Veilig Thuis van de VNG.

Voor een goede probleemanalyse en aanpak is het delen van informatie noodzakelijk. Dit is niet vanzelfsprekend. De Taskforce heeft hier ook nadrukkelijk aandacht voor gevraagd. Uit overleg met professionals kwam naar voren dat er behoefte is aan een uitgewerkt stappenplan of handreiking gericht op informatie delen tussen sectoren. Dit 'stappenplan' zou normstellend kunnen werken en handvatten geven aan professionals uit verschillende sectoren die met elkaar werken en informatie moeten delen ten behoeve van het kind. Dit wordt door de ministeries van VenJ en VWS opgepakt. Hierbij wordt ook de verbinding gelegd met activiteiten rondom informatiedeling in het brede sociale domein.

8 Denk ook aan de Family Justice centers en de centra voor seksueel geweld.

Inzet huisverbod bij kindermishandeling

Doel	Meer inzicht bij gemeenten over toepasbaarheid en effectiviteit van inzet huisverbod bij kindermishandeling
Resultaat	Een onderzoek naar toepasbaarheid en effectiviteit van het huisverbod bij kindermishandeling. Gemeenten en alle relevante ketenpartners (verschillend per gemeente) weten dat het huisverbod bij kindermishandeling kan worden ingezet, weten hoe ze dit moeten doen en hebben daar een werkproces voor.
Indicator	Het aantal gemeenten dat een werkproces heeft voor het inzetten van het huisverbod bij kindermishandeling.
Stappen	1. Het aanpassen van het informatiemateriaal voor gemeenten over het huisverbod, met specifieke aandacht voor de inzet van het huisverbod bij kindermishandeling in samenhang met de inzet van instrumenten uit het civielrecht en strafrecht; 2. Het inzetten van een communicatietraject richting gemeenten om dit informatiemateriaal onder de aandacht te brengen; 3. Het aanpassen van het risicotaxatie-instrument huiselijk geweld (RiHG) dat wordt gebruikt in de afweging of een huisverbod opgelegd kan worden; 4. Extra structurele financiële middelen per 2015 vanuit VenJ naar gemeenten voor de inzet van het huisverbod; 5. De Taskforce organiseert in 2015 bijeenkomsten voor burgemeesters; 6. Gemeenten die behoefte hebben aan een werkproces voor het inzetten van het huisverbod bij kindermishandeling ondersteunen door *good practices* te delen. 7. Nader onderzoek uitvoeren naar effectiviteit van het huisverbod bij kindermishandeling. 8. Indien het huisverbod vaker ingezet wordt voor kindermishandeling moet bezien worden wat de impact hiervan is op het werk van de hulpofficier van justitie. De hulpofficier vult het RiHG in als advies voor de burgemeester. Het invullen hiervan kost gemiddeld zes uur per huisverbod.

De gemeente Rotterdam heeft in de periode mei tot en met oktober 2012 geëxperimenteerd met het inzetten van het huisverbod bij kindermishandeling volgens de werkwijze van de 'geplande screening'. Uit de pilot blijkt dat het, onder een aantal voorwaarden, goed mogelijk is om het huisverbod in te zetten bij sommige situaties waarin sprake is van kindermishandeling. De bekendheid van deze mogelijkheid kan worden vergroot. Uit de Effectevaluatie van de Wet tijdelijk huisverbod blijkt dat in 15% van de opgelegde huisverboden (ook) sprake is van geweld dat is gericht tegen minderjarige kinderen door (groot)ouders. Interviews met de coördinatoren van de Steunpunten Huiselijk Geweld en de aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld bij de politie leveren op dat het huisverbod weinig wordt ingezet bij situaties waarin uitsluitend sprake is van kindermishandeling. Dit wordt onder meer veroorzaakt door te weinig kennis en ervaring met het opleggen van het huisverbod. Ook is het huisverbod niet altijd het juiste instrument om in te zetten bij kindermishandeling omdat het belang van het kind hiermee niet altijd gediend is. Het opleggen van het huisverbod is maatwerk en een inschatting van de professional.

Het is daarom belangrijk dat gemeenten en hulpverleners voldoende inzicht hebben in het gebruik van het bestuursrechtelijk huisverbod maar ook weten welke andere instrumenten voorhanden zijn in het civielrecht (kinderbeschermingsmaatregelen) en het strafrecht (opsporen en vervolgen) en dit in relatie tot elkaar effectief kunnen inzetten. De stappen die we de komende tijd zetten (zoals aangegeven in het schema hierboven) zullen bijdragen aan de kennis over de inzet van het huisverbod bij kindermishandeling.

Inzet forensisch-medische expertise voor kinderen

Doel	Alle artsen zijn alert op signalen van (mogelijk) fysieke mishandeling en seksueel misbruik van kinderen en nemen tijdig vervolgstappen (conform de afspraken rond het stroomschema inzet forensisch-medische expertise voor kinderen).
Resultaat	In elke AMHK-regio functioneert een netwerk van artsen die tijdig forensisch-medische expertise inschakelen bij vermoedens van fysieke mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Per regio zijn één a twee forensisch artsen getraind over (hoe te handelen bij) letsels die mogelijk wijzen op kindermishandeling.
Indicator	Met de vertrouwensartsen wordt een indicator opgesteld voor de inzet van forensisch medische expertise. Aantal forensisch artsen dat training heeft gevolgd.
Stappen	1. In november 2014 zijn vijf bovenregionale bijeenkomsten georganiseerd door vertrouwensartsen. 2. Vervolgens wordt in elke AMHK-regio onder voortouw van de vertrouwensarts gewerkt aan verdere samenwerking tussen artsen 3. Vaststellen indicator voor de inzet van forensisch-medische expertise. 4. Monitoringgegevens worden besproken in de landelijke werkgroep 'Beter benutten van forensisch-medische expertise voor kinderen'. 5. In de eerste helft van 2015 meerdaagse trainingen voor regionaal werkende forensisch artsen over kindermishandeling, met een dagdeel voor andere artsen.

De afgelopen jaren is er sprake van een sterk stijgende aandacht voor de rol van forensisch artsen bij vermoedens van kindermishandeling (bij onverklaard of mogelijk toegebracht letsel). Ook als er nog geen sprake is van (het overwegen van) strafrechtelijke vervolging. Kinderen van wie vermoed wordt dat zij fysiek mishandeld zijn, zullen altijd eerst met een of meerdere van de volgende artsen contact hebben: jeugdarts, huisarts, vertrouwensarts, kinderarts, -neuroloog, -radioloog, -chirurg etc.

Op landelijk niveau is door een werkgroep met diverse artsen en vertegenwoordigers van politie, OM en Raad voor de Kinderbescherming een stroomschema vastgesteld, aangevuld met afspraken wanneer forensisch-medische expertise ingezet wordt. Het gaat om de samenwerking tussen de behandelend arts/medische professional, de vertrouwensarts en de forensisch arts en welke expertise en rol de betrokken artsen hebben. Het stroomschema en de afspraken uit de aanvullende notitie moeten zijn uitwerking krijgen in regionaal verband. Vanuit de regio moeten artsen elkaar in de dagelijkse praktijk goed weten te vinden. De vertrouwensartsen hebben het voortouw genomen in de regionale uitwerking. Zij vervullen immers in de medische keten een spilrol op het terrein van de aanpak kindermishandeling.

Inzet strafrecht (politie, OM)

Doel	Verbetering van de opsporing en vervolging in kindermishandelingszaken door het inrichten van een duidelijke toegang en een verbetering van bewijsvoering (zowel via doen van opsporingsonderzoek en het samenstellen van een dossier als op grond van het beschikbare bewijs) bij en door de politie en OM.
Resultaat	Begin 2015 starten er drie pilots met een frontoffice zeden-kindermishandeling. Op basis van deze pilots zal vervolgens in de loop van 2015 landelijk overgegaan worden tot de inrichting van een frontoffice waar de meldingen van kindermishandeling gedaan kunnen worden (duidelijk toegang). Een nieuwe OM-aanwijzing voor huiselijk geweld en kindermishandeling.
Indicator	Het aantal eenheden dat een frontoffice zeden heeft waar ook 24/7 de meldingen van kindermishandeling gedaan kunnen worden.
Stappen	1. Starten drie pilots frontoffice zeden-kindermishandeling (begin 2015). Op basis daarvan landelijke inrichting frontoffice-zeden-kindermishandeling (in de loop van 2015). 2. Impactanalyse voor verbetering registratie kindermishandeling in de politiesystemen. 3. Deskundigheidsbevordering bij de politie door aanpassing aan de nieuwe ontwikkelingen van opleidingen inzake kindermishandeling. 4. De ontwikkeling van een Strafmaatrichtlijn Kindermishandeling. 5. Het OM stelt een nieuwe aanwijzing op waarmee de twee huidige aanwijzingen 'huiselijk- en eergerelateerd geweld' en 'kindermishandeling´ worden geïntegreerd.

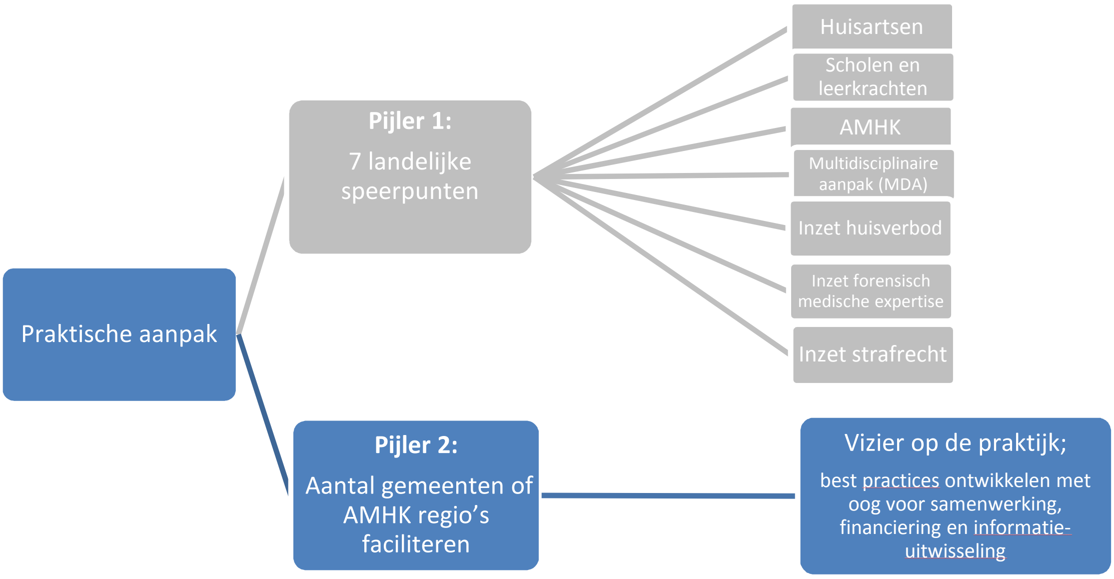
Verbetering van de inzet van strafrecht bij kindermishandeling was in het actieplan reeds een speerpunt; dit willen we voortzetten. Binnen de politie en het OM staat de aandacht voor deze problematiek inmiddels goed op de kaart. Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn namelijk als high impact crimes expliciet benoemd op de veiligheidsagenda van de minister, de politie, het OM en de regioburgemeesters voor de jaren 2015-2018. Dit betekent dat deze onderwerpen in elk regionaal en lokaal beleidsplan opgenomen worden en concreet worden ingevuld.

De aandacht voor de aanpak van kindermishandeling bij het OM heeft ervoor gezorgd dat een portefeuillehouder 'kwetsbare verdachten en slachtoffers' is aangesteld. Het OM wil, zeker waar het gaat om de meest kwetsbare groepen, meer inhoudsgericht, persoonsgericht en systeemgericht te werk gaan, samen met ketenpartners. Dit draagt bij aan een integrale samenwerking die in lijn is met het uitgangspunt '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'.

Begin 2015 starten er drie pilots met een frontoffice zeden-kindermishandeling. Op basis van deze pilots zal vervolgens in de loop van 2015 landelijk overgegaan worden tot de inrichting van een frontoffice waar de meldingen van kindermishandeling worden ontvangen en worden doorgeleid naar de districtsrecherche. De frontoffice is 24 uur per dag bereikbaar voor meldingen. Daarnaast vormen de medewerkers van de frontoffice voor het toekomstige AMHK en andere ketenpartners het directe aanspreekpunt. Dit zorgt voor een duidelijke toegang tot de politie voor ketenpartners waardoor meldingen door ketenpartners laagdrempeliger kunnen worden belegd bij de politie en ook beter en sneller kunnen worden opgepakt.

De nationale politie is in gesprek met de Politieacademie om de opleidingen over kindermishandeling voor de opsporing door de districtsrecherches en de opsporing in de basisteams aan te passen aan de nieuwe ontwikkelingen. Dit draagt bij aan een betere opsporing van plegers.

Pijler 2: Faciliteren van (samenwerkende) gemeenten

Doel	Een effectieve aanpak van kindermishandeling op lokaal niveau
Resultaat	Een beschrijving van een effectieve aanpak van kindermishandeling zoals toegepast in de (samenwerkende) gemeenten Een overzicht van best practices, knelpunten die zich in de praktijk voordoen en oplossingen daarvoor Verspreiden van ervaringen en overzicht knelpunten en oplossingen naar andere gemeenten en regio's, zodat Colleges van burgemeester en wethouders zich voldoende toegerust voelen om kindermishandeling aan te pakken.
Indicator	Is onderdeel van de verdere uitwerking.
Stappen	1. Selectie van (samenwerkende) gemeenten met de Taskforce en VNG 2. In overleg met de (samenwerkende) gemeenten en VNG het inrichten van de samenwerking eerste kwartaal 2015 (projectplan per samenwerkingsverband) 3. In overleg met de (samenwerkende) gemeenten en VNG een agenda van de te behalen resultaten vaststellen (concretisering van een 'effectieve aanpak'). 4. Monitoring van de voortgang door de (samenwerkende) gemeenten.

We willen het vizier richten op de praktijk. Om een goed werkende aanpak van kindermishandeling op lokaal niveau in een gemeente of een samenwerking van gemeenten (zoals een Veilig Thuis-regio) te realiseren, is het in de eerste plaats nodig om een slag dieper te gaan in het krijgen van zicht hoe de aanpak kindermishandeling in de praktijk werkt, wat de rol van de professional hierin is en welke knelpunten er zijn die weggenomen moeten worden. Het rijk wil hiervoor in overleg met de VNG gedurende twee jaar met een aantal Veilig Thuis-regio's of gemeenten een 'living lab' realiseren[9].

[9] In de periode 2007-2010 heeft het rijk in 37 centrumgemeenten geïnvesteerd in de zogeheten RAAK-aanpak. Hierin lag de nadruk op het tot stand brengen van samenwerkingsafspraken en een scholingsplan. Nu ligt de nadruk op het wegnemen van gebleken knelpunten in de samenwerking en het bespreken en doorbreken van handelingsverlegenheid bij professionals.

Daarbij is de vraag van de betreffende gemeente(n) leidend voor de ondersteuning vanuit het rijk. Knelpunten moeten worden aangepakt en impasses worden doorbroken. Dit kan zich toespitsen op verschillende onderwerpen zoals wat te doen aan preventie of welk zorgaanbod ingezet moet worden, of de samenwerking tussen professionals of de inzet van strafrecht. Daarnaast kan worden gedacht aan de samenhang tussen civielrechtelijke, strafrechtelijke en bestuursrechtelijke maatregelen, de instrumenten die de professionals ter beschikking staan of concrete knelpunten in de multidisciplinaire samenwerking. Samen met de gemeente(n) wordt gekeken wat de belangrijkste vraagstukken zijn en hoe deze kunnen worden opgelost, zodat er een impuls wordt gegeven aan de integrale aanpak van kindermishandeling. Er zijn veel instrumenten, kennis en ervaringen beschikbaar; misschien wel zo veel dat het overzicht zoekgeraakt is. Het rijk helpt de gemeenten met het op orde brengen van de aanpak, maar alléén als de gemeenten hier behoefte aan hebben.

De knelpunten die de Taskforce heeft aangedragen op basis van haar casusonderzoek die gaan over informatie uitwisseling en financiering worden hierbij ook betrokken. De verwachting is dat we met de aanpak van de living labs gaandeweg in de praktijk best practices ontwikkelen, succesfactoren benoemen en oplossingen vinden voor knelpunten die ook in andere regio’s ingezet kunnen worden.

De Taskforce is als vervolgactie op haar casuïstiekonderzoek in een aantal regio’s met lokale partijen aan de slag gegaan om knelpunten op te lossen. Met de Taskforce en de VNG is afgesproken de handen ineen te slaan bij het faciliteren van (samenwerkende) gemeenten. Hiervoor zullen ook andere partners worden benaderd die een belangrijke rol vervullen in de aanpak van kindermishandeling.

3.2 Lopende acties

In de tweede helft van de uitvoering van het Actieplan Kinderen Veilig zullen uiteraard ook de acties die nog niet afgerond zijn verder uitgevoerd worden. Aan sommige acties zijn nieuwe elementen toegevoegd. Het gaat om de volgende activiteiten.

Acties uit het Actieplan	Wat en wanneer?	Nieuwe onderdelen met toelichting
Publiekscampagne gericht op het signaleren en handelen bij geweld in huiselijke kring (partnergeweld en kindermishandeling)	2015 en 2016	Voorlichtingsactiviteiten op het gebied van seksueel geweld tegen kinderen. Dit is naar aanleiding van het rapport 'Op goede grond' van de NRM. Er wordt aangesloten bij de activiteiten die door het ministerie van OCW al worden uitgevoerd om de seksuele weerbaarheid van jongeren te vergroten. In 2015 wordt gestart met voorlichting gericht op jongens: 'Meer dan macho'. Hiermee wordt ook het advies van de NRM gevolgd om voorlichting niet alleen op meisje te richten (vergroten van weerbaarheid) maar ook op jongens (sociale norm stellen).
Meldcode en kindcheck	Een quick scan naar het gebruik van de meldcode en kindcheck in 2015; een evaluatie van de Wet meldcode in 2018	
Prevalentie onderzoek naar slachtoffers kindermishandeling (en huiselijk geweld)	In 2015 onderzoek, in 2016 rapportage	In 2015 wordt één prevalentieonderzoek uitgevoerd naar zowel slachtoffers van kindermishandeling als van huiselijk geweld. Bezien wordt of de aanbeveling van de NRM om prevalentie van daders/plegers van kindermishandeling en seksueel geweld tegen kinderen in kaart te brengen, hierin meegenomen kan worden.
Aanpak kindermishandeling bij relevante opleidingen als onderdeel van het curriculum stimuleren	Tweede helft van 2015 wordt de monitor herhaald.	
Onderzoek naar effectiviteit van Signs of Safety	Vanuit het ZonMW programma wordt het onderzoek 'Empowered door Signs of Safety' onderzocht in de periode 2014 - 2015. Uiterlijk 1 maart 2016 wordt het eindrapport verwacht.	
Beter zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling	Dit wordt in 2015 verder uitgewerkt.	

3.3 Zicht op resultaten aanpak kindermishandeling

Zicht op feiten is belangrijk in het vormgeven van de aanpak; het biedt de praktijk concrete handvatten over de resultaten die geboekt worden. Cijfers zijn geen doel op zich maar dienen inzicht te geven in voortgang en trends. Het is nog te vroeg om op fundamentele wijze effecten te meten; sommige effecten zijn immers pas zichtbaar als kinderen volwassen zijn. Dat neemt niet weg dat het zicht krijgen op de resultaten van de aanpak kindermishandeling een belangrijk derde onderdeel is voor het programma 2015 – 2016.

Zicht op het aantal slachtoffers
Het prevalentieonderzoek geeft in 2016 een nieuwe schatting van het jaarlijks aantal slachtoffers van kindermishandeling. In 2011 is het laatste prevalentieonderzoek gepubliceerd waaruit de veel gehanteerde schatting van 119.000 slachtoffers naar voren komt. In dit onderzoek wordt geconstateerd dat de intensievere aandacht voor kindermishandeling professionals mogelijk alerter hebben gemaakt op signalen.

Zicht op snellere signalering, stoppen van de mishandeling en herstel van schade
Op verschillende manieren hebben en krijgen we zicht op resultaten van de aanpak kindermishandeling.

Indicatoren en monitoring
Met behulp van verschillende indicatoren en een duiding van de waarde van de indicator wordt zicht verkregen op relevante ontwikkelingen in de aanpak kindermishandeling. Voor een aantal speerpunten die in het programma zijn opgenomen, worden nog indicatoren vastgesteld. Sommige indicatoren en monitorrapportages zijn al beschikbaar, zoals de cijfers van het AMHK en de monitor aanpak kindermishandeling van het Nederlands Jeugdinstituut.

Effectonderzoek
Op belangrijke instrumenten voor de aanpak van kindermishandeling wordt effectonderzoek uitgevoerd of via monitoring de uitvoering gevolgd.

Wet verplichte meldcode	In de tweede helft van 2015 wordt een quick scan naar het gebruik van de meldcode en kindcheck uitgevoerd. In 2018 wordt de wet geëvalueerd.
Publiekscampagne	Jaarlijks wordt het effect onderzocht.
Jeugdwet	In 2018 evaluatierapport voorzien.
Kinderbeschermingswetgeving	De kinderbeschermingswetgeving gaat per 1 januari 2015 in. Tevens vindt er in 2015 een nulmeting plaats. Uiterlijk 5 jaar na inwerkingtreding van de wet wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de effecten van de wet.

Zicht op de gehele keten verbeteren
Het faciliteren van een aantal (samenwerkende) gemeenten (pijler 2 van de praktische aanpak), biedt de kans om een beter zicht op de gehele keten te krijgen (facts en figures). Het gaat dan om kwantitatieve gegevens over de inzet van preventieve maatregelen, de inzet van hulpverlening tot de afdoeningen in civielrechtelijk (jeugdbescherming), strafrechtelijk en bestuursrechtelijk kader (huisverbod). Deze gegevens dienen in relatie gebracht te worden met het aantal slachtoffers en gezinnen. In overleg met de (samenwerkende) gemeenten zal dit opgepakt worden. De uitkomsten lenen zich mogelijk voor een landelijke vertaling, met de bedoeling om de lokale praktijk inzicht te geven in hun lokale aanpak.

Maatschappelijke effecten in beeld
Op verschillende manieren hebben we zicht op resultaten. Het is echter moeilijk om het effect van (afzonderlijke) acties te meten op de doelen preventie, signaleren, stoppen en

schade beperken omdat er geen causaal verband is te leggen. Verschillende acties of omstandigheden hebben invloed op de doelen die we willen bereiken. De wens om beter zicht te krijgen op de maatschappelijke effecten speelt niet alleen voor de aanpak kindermishandeling maar voor het brede terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daarom wordt de vraag naar het effect van het ingezette beleid GIA-breed opgepakt. Begin 2015 wordt hiervoor een onderzoek uitgezet. Kwalitatief en indien mogelijk ook kwantitatief.